

Vật lạ lọt vào mắt

Vật lạ là gì?

Thuật ngữ y khoa dùng để chỉ vật lọt vào mắt quý vị là vật lạ, có thể là bất kỳ vật gì từ một hạt bụi, hạt giống, bất kỳ mảnh cây lá, mảnh gỗ, mảnh kim loại, kính hay ngay cả côn trùng nhỏ. Vật lạ có thể bay lung tung, dính vào bề mặt của mắt hoặc kẹt dưới mí mắt.

Bất kỳ người nào cũng có thể bị vật lạ lọt vào mắt nhưng đặc biệt là những người làm việc trong môi trường có cát hay mài, chẳng hạn như công trường xây dựng.

Triệu chứng gồm có những gì

Đa số vật lạ sẽ làm cho quý vị chớp mắt và dụi mắt. Cố gắng tránh dụi mắt. Đa số trường hợp vật lạ sẽ trôi theo nước mắt vào khước mắt và không còn là vấn đề nữa.

Quý vị sẽ thấy có triệu chứng nếu vật lạ vẫn còn trong mắt hoặc làm trầy bề mặt của giác mạc (phần trong suốt của mắt).

Những triệu chứng này là đau nhức khi quý vị chớp mắt hoặc chuyển động mắt và nếu nhắm mắt lại sẽ cảm thấy có vật gì đó vướng trong mắt. Mắt sẽ bị đỏ và chảy nước mắt. Nếu vật lạ đủ lớn hoặc nằm ngay tầm nhìn thì có khi mắt quý vị bị mờ hoặc dễ bị chói mắt.

Có phải vật lạ là vấn đề hay không?

Bất kỳ vật lạ hoặc cảm giác có vật lạ trong mắt cho thấy giác mạc bị trầy xước có thể dẫn tới tình trạng nhiễm trùng và bị sẹo nếu không chữa trị. Khi khám mắt quý vị, hầu như Bác sĩ sẽ luôn luôn kê toa hoặc cho quý vị sử dụng thuốc nhỏ hay thuốc mỡ kháng sinh sau khi đã lấy vật lạ ra hoặc xác định giác mạc quý vị bị trầy xước. Phần lớn thương tích sẽ lành lại mà không gây ra vấn đề gì hết khi được chữa trị như thế này.

Nếu vật lạ là kim loại, muối trong nước mắt sẽ làm cho nó rỉ sét và có khi vết rỉ sét vẫn không biến mất khi đã lấy vật lạ ra.

Tùy theo vết rỉ sét nằm ở vị trí nào, có khi quý vị phải nhờ y sĩ xóa bỏ. Một số vật lạ như những thứ xuất phát từ đồ nghề điện xoay ở tốc độ cao, có thể xuyên thủng nhãn cầu và gây ra hậu quả nghiêm trọng.

Cách điều trị

Khi khám mắt quý vị, y sĩ sẽ thử mắt bằng bảng thử thị lực mà quý vị phải đọc được khi đi thi bằng lái xe.

Y sĩ hoặc y tá sẽ nhỏ một ít thuốc tê vào mắt quý vị. Thuốc này làm mắt quý vị hơi bị xót một chút, và rồi quý vị sẽ hết bị đau nhức. Sau đó y sĩ có thể khám mắt cẩn thận và lấy bất kỳ vật lạ nào ra. Có nhiều cách lấy vật lạ ra như rửa mắt, sử dụng bông gòn lấy vật lạ ra bằng mắt thường hoặc sử dụng kim hỗ trợ bằng ống nhôm, chẳng hạn như đèn chiếu vạch sáng để y sĩ dễ nhìn thấy hơn.

Nếu nghi vật lạ kim loại đã lọt vào trong con mắt, y sĩ sẽ cho chụp X-quang đặc biệt.

Y sĩ sẽ nhỏ thuốc hay thoa thuốc kháng sinh như chloramphenicol vào mắt quý vị. Nhỏ hay thoa những loại thuốc kháng sinh này cho mắt theo lời dặn của y sĩ, thông thường là 4 lần một ngày. Tiếp tục nhỏ hay thoa thuốc trong ít nhất 3 ngày và một ngày sau các khi triệu chứng đã hết.

Thuốc viên giảm đau sẽ có ích khi thuốc tê cục bộ hết tác dụng sau khoảng một giờ đồng hồ và mắt của quý vị có thể bị đau nhức dữ dội. Quý vị không thể sử dụng thuốc nhỏ gây tê cục bộ ở nhà.

Ngày nay người ta không còn đeo miếng che mắt khi giác mạc bị trầy xước hoặc sau khi lấy vật lạ ra vì chúng không giúp làm mau lành hoặc đỡ đau nhức chi hết.

Nếu mang/đeo kiếng áp tròng, quý vị đừng mang/đeo nữa cho đến khi Bác sĩ đã đồng ý cho quý vị mang/đeo kiếng áp tròng trở lại.

Vật lạ lọt vào mắt

Cách nhỏ và thoa thuốc

Thuốc nhỏ: Ngửa đầu ra, mở mắt và kéo mí mắt dưới xuống.

Nhìn thẳng vào lọ thuốc nhỏ và bóp nhẹ.

Cầm lọ thuốc nhỏ bằng tay kia và tựa lọ thuốc lên sống mũi để có độ cao đúng mức. Nhỏ thuốc vào khoảng trống giữa mí mắt dưới và con mắt.

Thuốc mỡ: Kéo mí mắt dưới xuống và trét một ít thuốc mỡ dọc mí mắt dưới.

Đừng để mũi tuýp thuốc chạm vào mắt hoặc chạm vào đầu ngón tay.

Chớp mắt một hay hai lần và nhắm mắt lại trong một phút.

Biện pháp đề phòng

Đặc biệt cẩn thận khi sử dụng đồ nghề điện xoay ở tốc độ cao hoặc làm những việc mà các vật có thể bay vào mắt.

Luôn luôn đeo kính phủ trọn mắt như kính bảo hộ (goggles) hoặc kính an toàn (safety glasses) và không phải kính râm/kính mát hoặc kính đọc sách.

Đi bác sĩ/bệnh viện khi bị thương ở mắt hoặc nghi có vật lạ trong mắt.

Nên cẩn thận

Đừng lái xe hay sử dụng máy móc vì nhiều khi quý vị không thể ước tính khoảng cách chính xác được nữa.

Thuốc giảm đau cũng như chính cơn đau nhức sẽ làm cho quý vị bị phân tâm và an toàn nhất là quý vị nghỉ ngơi ở nhà.

Sơ cứu

Nếu lại bị vật lạ lọt vào mắt, rửa mắt bằng nước. Đừng tìm cách tự lấy vật lạ ra.

Đi gặp Bác sĩ Gia đình.

Điều trị tiếp theo

Lấy hẹn tái khám là điều rất quan trọng. Có khi quý vị được giới thiệu đi Bác sĩ Nhãn khoa hoặc yêu cầu đi Bác sĩ Gia đình (GP).

Nếu thấy mắt dường như không khỏi dần sau 2 ngày, quý vị hãy đi Bác sĩ/bệnh viện.

Chỉ dẫn:

Nhờ giúp đỡ:

Trong trường hợp cấp cứu y khoa, hãy đi tới khoa cấp cứu gần nhất hoặc gọi 000.

Emergency
Care Institute
NEW SOUTH WALES